

Για τη Δη.ΣΥ.Μ.

Μήλης Νίκος, Πρόεδρος Αντιπροσωπείας ΤΕΕ

ΤΟΠΙΚΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ 2021.

1. Με την ΚΥΑ ΥΠΕΝ/ ΔΝΕΠ/ 69553/2588/2-8-2021 (ΦΕΚ 3527/ΤΒ/2-8-2021) **κύριος** των Προγραμμάτων Πολεοδομικού Σχεδιασμού (ΤΠΣ-ΕΠΣ) της Χώρας και των μελετών που περιλαμβάνονται σε αυτά , όπως αυτά καθορίζονται στην παρ.1.του άρθρου 14 του Ν 4759/2020, είναι το **Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ)**. Ενώ ως **Αναθέτουσα Αρχή** και **Φορέας Υλοποίησης** , για την εκπόνηση των μελετών Προγραμμάτων Πολεοδομικού Σχεδιασμού(ΤΠΣ-ΕΠΣ) του άρθρου 14 του Ν 4759/2020, ορίζεται το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου με την επωνυμία«**Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας**» (ΤΕΕ).

2. **40 ΧΡΟΝΙΑ** μετά την μεταρρυθμιστική Επιχείρηση Πολεοδομικής Ανασυγκρότησης του 1982 του Αντώνη Τρίτση, είναι η **τελευταία ευκαιρία για τη Χώρα** μας να αποκτήσει **ολοκληρωμένο πολεοδομικό σχεδιασμό**, ενώ ήδη έχουν δεσμευτεί οι οικονομικοί πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης, και έχουν δρομολογηθεί μια σειρά διαδικασιών για την έκδοση διοικητικών πράξεων και την έναρξη των εφαρμογών ενός μεγάλου εκσυγχρονιστικού προγράμματος.

3. Οι νόμοι της τελευταίας 10ετίας της κρίσης (και κυρίως ο ν.4269/2014, όπως αντικαταστάθηκε από τον ν. 4447/2016, ο οποίος με τη σειρά του αντικαταστάθηκε από τον ν.4759/2020) δημιούργησαν ένα νέο πλαίσιο χωρικού σχεδιασμού. Με τους νόμους αυτούς καταργήθηκε ένα σημαντικό μέρος της προηγούμενης σχετικής νομοθεσίας και κυρίως οι ν.1337/1983, 2508/1997, 2742/1999.

Αξίζει να σημειωθεί ότι σε άλλες Ευρωπαϊκές Χώρες η ταξινόμηση των «πολεοδομικών εργαλείων» στην μεταπολεμική περίοδο και κατ' επέκταση τα επίπεδα σχεδιασμού για την λήψη αποφάσεων είχαν καθοριστεί οριστικά –και μάλιστα μετά από συνεργασία Χωρών όπως το Ηνωμένο Βασίλειο, η Δανία, η Γαλλία, η Γερμανία και η Ολλανδία- από το τέλος της 10ετίας του 1980 και μάλιστα σε όλες τις περιπτώσεις με ένα και μόνο νόμο, που έκτοτε δεν χρειάστηκε να τροποποιηθεί.

Κεντρική επιδίωξη αυτής της πρόσφατης νομοθετικής πρωτοβουλίας που εκδηλώθηκε μεσούσης της οικονομικής κρίσης στη Χώρα μας ήταν ο **εξορθολογισμός, η απλοποίηση και η άρση της αναποτελεσματικότητας του συνολικού συστήματος ΧΩΡΙΚΗΣ διαχείρισης αναπτυξιακών πρωτοβουλιών/δραστηριοτήτων**. Είχαν πλέον περίτρανα διαπιστωθεί οι αδυναμίες και οι γραφειοκρατικές αγκυλώσεις του μέχρι πρόσφατα ισχύοντος συστήματος χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού. Ήταν **απαραίτητη μία ριζική αναμόρφωση της νομοθεσίας που θα διασφάλιζε μείωση του χρόνου εκπόνησης σχεδίων, εξάλειψη κινδύνων επικαλύψεων και αντιφάσεων μεταξύ σχεδίων διαφορετικού επιπέδου, σαφή διάκριση επιμέρους σχεδίων σε στρατηγικά και κανονιστικά-ρυθμιστικά**. Ταυτόχρονα και στο πλαίσιο των «μνημονιακών» υποχρεώσεων της Χώρας έπρεπε να υπάρξει **διοικητική ανακατανομή αρμοδιοτήτων και απαλλαγή της κεντρικής Διοίκησης από τον τεράστιο όγκο αλληλεπικαλυπτόμενων γραφειοκρατικού χαρακτήρα ρυθμίσεων**, όπως και η θέσπιση νέων κανόνων, σταθεροτύπων και προδιαγραφών έγκρισης ή αναθεώρησης χωρικών σχεδίων. **Στην προσπάθεια λοιπόν απαλλαγής της κεντρικής Διοίκησης από τον τεράστιο όγκο αλληλεπικαλυπτόμενων γραφειοκρατικού χαρακτήρα ρυθμίσεων, εντάσσεται ο ρόλος τον οποίο ανέλαβε το ΤΕΕ.**

Τα όργανα του ΤΕΕ που θα κληθούν να ανταποκριθούν στην «πρόκληση» πρέπει να γνωρίζουν λεπτομερώς την επιχειρηθείσα θεσμική μεταρρύθμιση της τελευταίας 10ετίας, όπως και την καταβαλλόμενη προσπάθεια κωδικοποίησης της πολεοδομικής νομοθεσίας.

Ο 1^{ος} ν.4269/2014 ψηφίστηκε με τη διαδικασία του κατεπείγοντος και αναμφίβολα υπήρξε προϊόν εξωγενούς πίεσης και όχι εσωτερικής ωρίμανσης με βάση τα διαπιστωθέντα αδιέξοδα.

Ο ν.4447/2016 προέκυψε ως μία πλέον διαρθρωτική παρέμβαση, αλλά και αυτός δεν συνέθετε ολοκληρωμένο πλαίσιο ενάσκησης αποτελεσματικής εφαρμογής χωρικών αναπτυξιακών σχεδίων, ενώ καθυστέρησε σημαντικά ο καθορισμός νέου πλαισίου χρήσεων γης, με αποτέλεσμα οι κατηγορίες χρήσεων γης να ορίζονται για διάστημα 18 μηνών μετά την ισχύ του ν.4447/2016 από ΠΔ που είχε εκδοθεί 30 χρόνια πριν, το ΠΔ/166Δ'/1987. Τα παραπάνω οδήγησαν στην ανάγκη νέας τροποποίησης, οπότε και εκδόθηκε ο ν.4759/2020 (ο οποίος και αυτός υπέστη σημειακές τροποποιήσεις λίγους μήνες μετά την ισχύ του).

Παρ' όλα αυτά η επιχειρηθείσα αναμόρφωση της Χωροταξικής & Πολεοδομικής Νομοθεσίας έχει θετικά σημεία, έναντι του προϋφιστάμενου θεσμικού πλαισίου.

4. Για ΠΡΩΤΗ φορά το ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ αναλαμβάνει μία ιδιαίτερης σημασίας εκτελεστική ευθύνη (Αναθέτουσα Αρχή και Φορέας υλοποίησης) και οφείλει να ανταποκριθεί στην «πρόκληση», στο πλαίσιο εφαρμογής νέων πολεοδομικών εργαλείων, η αποτελεσματικότητα των οποίων πρέπει να αποδειχθεί

στην πράξη! (Τελείως διαφορετική ευθύνη από την “διαχειριστική” της τακτοποίησης των αυθαιρέτων).

5. Για να επιτύχει στο δύσκολο έργο του το ΤΕΕ απαιτείται συστηματική οργάνωση, επαγγελματισμός, διαφάνεια, αξιοπιστία και ισχυρή νομιμοποίηση στις επιλογές και στις αποφάσεις.

6. Για την αποτελεσματική και ταχεία ολοκλήρωση των Προγραμμάτων Πολεοδομικού Σχεδιασμού σημειώνουμε ενδεικτικά ορισμένα κρίσιμα ζητήματα, που θα πρέπει να αναδειχθούν εξαρχής στον σχεδιασμό των δράσεων του ΤΕΕ:

- Προετοιμασία από εξειδικευμένη ομάδα **«Τευχών Διαγωνισμών με αξιολόγηση» με σαφή κριτήρια** αξιολόγησης, διαφοροποιούμενα αναλόγως περιοχής ΤΠΣ και θεματικού περιεχομένου του(άλλη συγκρότηση ομάδας μελέτης απαιτεί ένα ΤΠΣ περιοχών «απολιγνητοποιούμενων» και άλλο το ΤΠΣ Κέρκυρας)

- Καθορισμό ανά περιοχή/Δήμου μελέτης ΤΠΣ συγκεκριμένων παραδοτέων, στο πλαίσιο της νέας ισχύουσας Χωροταξικής & Πολεοδομικής Νομοθεσίας(δεν μπορεί το συμβατικό αντικείμενο του ΤΠΣ Διδυμοτείχου να ταυτίζεται με αυτό του ΤΠΣΕλευσίνας).

- Κατάλληλη οργάνωση, απλούστευση διαδικασιών με εξασφάλιση ελέγχου ποιότητας στις διαδικασίες αναθέσεων. Κριτήρια όπως ο επαγγελματισμός, η αυστηρή αξιολόγηση και αξιοκρατία, πρέπει να πρυτανεύσουν. Το ΤΕΕ να μην αποφύγει να αναλάβει ευθύνες επιλογές.

- Αποφυγή μεγάλων εκπτώσεων από τους ενδιαφερόμενους μηχανικούς, ώστε να αποτραπούν φαινόμενα υποβάθμισης της ποιότητας των μελετών και φαινόμενα που οδήγησαν μεγάλα τεχνικά έργα σε διακοπή και μη απορρόφηση κοινοτικών κονδυλίων

- Τήρηση αυστηρών χρονοδιαγραμμάτων και συστηματική παρακολούθηση με ειδική ομάδα και αξιολόγηση της πορείας των μελετών

- Σύσταση για αποφυγή συγκρούσεων και εντάσεων ανάμεσα στις ενδιαφερόμενες συμπράξεις μελετητών και εξασφάλιση συνεργασιών και συναινέσεων με τους φορείς της διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης. Όχι ενστάσεις

7. Το έργο που ανέλαβε το ΤΕΕ είναι ιδιαίτερης δυσκολίας, καθώς εξακολουθούν να παραμένουν οι **Ατέλειες- Ελλείψεις, που διαπιστώνονται σε αδυναμίες διοικητικής ικανότητας σε όλα τα επίπεδα διοίκησης**, και που έχουν ως αποτέλεσμα καθυστερήσεις στην έκδοση διοικητικών πράξεων εφαρμογής και κυρίως υλοποίησης της νέας νομοθεσίας, σε έλλειψη σχετικής τεχνογνωσίας, και τέλος σε αδυναμία ενεργοποίησης μηχανισμών παρακολούθησης (feedback)!

Το εγχείρημα δεν προσφέρεται ως πεδίο πολιτικής ή συντεχνιακής αντιπαράθεσης. Έχει βαθιά κοινωνική και επιστημονική διάσταση, στο τέλος δε της ημέρας θα επηρεάσει το

παραγωγικό μοντέλο ανάπτυξης της χώρας. Να ξανά γίνει το ΤΕΕ ο πραγματικός Τεχνικός Σύμβουλος της Πολιτείας.

(Ευκαιρία να λυθούν χρονίζοντα προβλήματα όπως κτηματολόγιο, δασικοί χάρτες, ρέματα, αιγιαλός παραλία, αιγιαλός/παραλία, οριοθέτηση οικισμών, χαρακτηρισμός δρόμων κλπ).

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- 1) Ημερίδα/ες για αξιολόγηση- προτάσεις βελτίωσης του ρόλου του ΤΕΕ στη διαδικασία. Επανάληψη και στα περιφερειακά τμήματα.
- 2) Επιλογή 3-4 μελετών ως case studies(με συντετμημένες προθεσμίες) για να εξαχθούν συμπεράσματα και επισήμανση – επίλυση προβλημάτων

Κυρίως στο ζήτημα ενεργοποίησης μηχανισμών παρακολούθησης (feedback), το ΤΕΕ επιβάλλεται να συγκροτήσει μηχανισμό επιστημονικά άρτιο και αποτελεσματικό!